

Meerwaarde van Opleiden in Leernetwerken voor aanstaande leraren

Samen Opleiden in Leernetwerken

De tweedegraads lerarenopleiding van Hogeschool Utrecht (HU) maakt bij het Samen Opleiden gebruik van leernetwerken. Om inzicht te krijgen in de vormgeving van de leernetwerken, de rol van de opleider binnen de leernetwerken en het welbevinden en de competentieontwikkeling van studenten zijn interviews afgenomen bij de grondleggers, de opleiders en de studenten van zes schoolbesturen. Deze zijn verder geanalyseerd vanuit de CIMO-logica.

Deze samenvatting focust zich op de inrichting van de leernetwerken, ervaringen van studenten en aanbevelingen. Zie het onderzoeksrapport voor het volledige onderzoek met een uitbereide toelichting van de methode.

Wat zijn leernetwerken en hoe worden ze vormgegeven?

Leernetwerken bestaan uit **heterogene groepen** studenten van verschillende opleidingsrichtingen, waarin schoolopleider en instituutopleider structureel samenwerken vanuit een **gemeenschappelijke visie op opleiden**.

Deze leernetwerken zijn vormgegeven rond uit vijf pijlers

1

Het bevorderen van de **koppeling tussen theorie en praktijk**

Dit wordt vormgegeven door uit te gaan van praktijkervaringen van studenten en daar theorie uit de lerarenopleiding aan te koppelen. Belangrijk daarbij is dat er een nauwe samenwerking is tussen school en instituut.

2

Studenten **positief ontwikkelingsgericht begeleiden** door **didactisch te coachen**

Dit wordt vormgegeven door vanuit een gezamenlijke visie op opleiden aan te sluiten bij wat studenten in de praktijk al kunnen.

“Ik merk dat de positieve feedback van mijn opleiders mij echt helpt om meer zelfvertrouwen te krijgen in mijn eigen vaardigheden.”

3

Bevorderen van zelfsturing door middel van werken vanuit **leervragen** en **intervisie**

Dit wordt vormgegeven door de concerns van studenten (bekommeringen) centraal te stellen en studenten regie te laten nemen over hun leerproces.

4

Samenwerking tussen studenten en opleiders door middel van **LOS bijeenkomsten**

Dit wordt vormgegeven door het faciliteren van bijeenkomsten op de school met studenten en opleiders.

5

Studenten brengen **innovatief** en **onderzoekend vermogen** binnen de school

Door zoveel mogelijk onderzoeksvragen aan te laten sluiten bij ontwikkelvragen die leven in de school.

Wat is de rol van de opleider beoogd door grondleggers en opleiders

- School- en instituutsopleiders opereren als gelijkwaardige partners in de begeleiding van het leernetwerk.
- Theorie aan de praktijk waarin de student lesgeeft koppelen;
- Leeromgeving creëren waar groei en ontwikkeling centraal staan;

Studenten stimuleren om hun leerproces zelf te sturen en samen te werken met andere studenten én opleiders.

De meerwaarde van leernetwerken op het gebied van welbevinden is dat studenten voelen zich verbonden met de school en voelen zich gehoord en gezien.

Als je in [context = leernetwerk] [opbrengst] wilt bereiken, zorg dan voor [interventie] in want dan zet je [mechanisme] in gang.

WELBEVINDEN

Als je wilt dat

- studenten verbondenheid en sociale veiligheid ervaren,
- studenten duidelijkheid over verwachtingen hebben,
- studenten vertrouwen in zichzelf en de begeleiding hebben, en
- studenten zich gezien en goed voelen binnen de groep.

Zorg dan voor opleiders die

- veel contact en korte lijnen bieden,
- met persoonlijke aandacht en positieve feedback,
- eigen initiatief en zelfsturing verwachten,
- individuele behoeften erkennen,
- vertrouwde samenwerking bevorderen, en
- studenten betrekken bij de bijeenkomsten,

Want dat creëert

- korte lijntjes en toegankelijkheid van opleiders,
- persoonlijke feedback en ondersteuning,
- een gevoel van verbondenheid en comfort, en
- een informele en ondersteunende groep

Waarin studenten gemakkelijk vragen kunnen stellen en ervaringen kunnen delen.

De meerwaarde van leernetwerken op het gebied van competentieontwikkeling is dat studenten hun eigen ontwikkeling sturen.

Als je in [context = leernetwerk] [opbrengst] wilt bereiken, zorg dan voor [interventie] in want dan zet je [mechanisme] in gang.

Advies voor verdere ontwikkeling van Opleiden in Leernetwerken

- Breid de focus op 'leervragen/concerns' uit naar leer- en leerlinggerichtheid, door opleiders bij het leren mee te laten sturen en volop te laten zien waarom ze handelen zoals ze handelen: 'teach as you preach' (Struyven et al., 2010).
- Maak de rol van ouderejaars studenten in het leernetwerk duidelijk zodat zij hun best-practices kunnen delen met eerderejaars.
- Betrek studenten naast hun eigen ontwikkeling bij schoolontwikkelingsvragen zodat zij hun onderzoekend vermogen meer in praktijk te brengen.